

RESOR

AV LOTTA HANSSON
FOTO JULIA KARLA, LOTTA
HANSSON, SHUTTERSTOCK

Några mil väster om Köpenhamn
ligger Fjordlandet med sina
fjordar och rogivande jordbruks-
landskap. Ett litet paradiset för alla
som gillar god mat och dricka.

FRÄLST PÅ FJORD- LANDET

Att man inte behöver resa långt för att uppleva något
helt annat har vi hört förr. Men att ett par dagar i
danska Fjordlandet kunde vara så inspirerande,
vilsamt och trevligt – det trodde vi inte.

*”Kör man bil
får man bitvis
vara beredd på att
anpassa sig efter
traktorernas tempo”*

Många av traktens kök är innovativa.

Så fort man hör talas om Roskilde går tankarna antingen till musikfestivaler eller vikingar. Men är längtan efter rockfest, trängsel och blöta tält minimal och intresset för vikingar ljummet, är det lätt att hoppa över den trakten helt och hållet. Och det skulle vara en miss. I alla fall om man tillhör dem som njuter av att ta sig fram på ringlande småvägar i ett böljande landskap, stanna till här och där för att testa spännande mat, sänka pulsen och få nya infallsvinklar på tillvaron.

Fjordlandet är ett område som sträcker sig runt Holbæk, Lejre, Roskilde och Frederikssund, inte många mil väster om Köpenhamn. Här finns inte mindre än fyra fjordar. Mindre dramatiska än de norska så klart, men en skön trakt som samlat många innovativa entreprenörer och eldsjälar med långsiktiga och hållbara mål. Många samarbetar och hjälper varandra i stort och smått, allt för att få en levande landsbygd där

man värnar om småskalighet.

Trakten är därmed också ett litet mecka för alla som vurmar för ekologisk mat. Många köpenhamnare åker hit och handlar i gårdsbutikerna och under året anordnas det mängder av små marknader, aktiviteter och skördefester.

FÖR OSS HUNGRIGA och törstiga finns det flera mysiga och annorlunda ställen att upptäcka. Man kan hitta allt från ölbryggerier med yoga, häftiga kaféer och lyxrestauranger, och njuta gourmetlunch på ett kollektiv.

Närheten till naturen finns överallt, man kan vandra i skogen, bland fåren på ängarna, på smala grusvägar genom ekologiska äppelodlingar eller längs med vattnet. Kör man bil får man bitvis vara beredd på att anpassa sig efter traktorernas tempo. Så det gäller att glömma stressen hemma och i stället njuta av att vara här och nu. (Här finns självklart motorvägar men där missar man hela härligheten.)

Hansens Flødeis är en favorit hos många glassälskare.

Kulglassen är god och mjukglassen fullständigt ljuvlig.

KJØRSTAD/STENHØJ/ARNDT/ROBIN SKJØDDEBROK

Svanholm är ett av Europas äldsta kollektiv. Vacker, intressant och spännande.

Sidesporet i Holbæk.

TIPS PÅ BOENDE

Ett annorlunda hotell, kanske mer som ett bättre vandrarhem, är Sidesporet i Holbæk. Verksamheten drivs av en stiftelse och startade 1989 som ett projekt för att hjälpa arbetslösa och ge arbetsutbildning åt människor som befann sig i samhällets utkanter. Sedan starten har projektet utvecklats och driver i dag allt från turkiskt bad till biograf. Man arbetar även med att stötta och främja det lokala kulturlivet. Hotellet ligger precis vid hamnen och har god frukost. www.sidesporet.dk

För den som gillar herrgårdsstilen bättre är Sonnerupgaard ett säkert tips. Det stora gamla godset med lång historia har gjorts om till hotell och är lyx på vischan. Trevligt, gammaldags och romantiskt med en fin park att flanera i. www.sonnerupgaard.dk

GODASTE GLASSEN

Meningarna går så klart isär. Men frågar man en dansk vilken som är den godaste glassen svarar hen ofta: Hansens.

Efter ett besök hos Hansens Flødeis är jag beredd på att hålla med. Glassen är verkligen gräddig och lækker – och mäktig. Det är tydligt att det läggs stor omsorg på valet av råvaror. Mjölken är ekologisk och hämtas direkt från grannarna.

Verksamheten ligger i ett charmigt gammalt mejeri i Hornsherred vid Jægerspris i Frederikssunds kommun. Här säljer man inte bara sin egen glass

utan också vin och delikatesser från trakten. Absolut värt ett stopp. www.hansens-is.dk

EN DAG PÅ KOLLEKTIV

Svanholm måste vara det vackraste kollektivet som finns. Folk reser till Köpenhamn från hela världen enkom för att ta sig hit ut. Stället är också något helt unikt och ett av de äldsta kollektiverna i Europa. Det är nu över 40 år sedan de tog över den gamla herrgården och i dag är de till största del självförsörjande både vad det gäller mat och energi.

Boka gärna en guidad visning. Det är intressant att höra hur de lever, löser konflikter och får allt att fungera i det sanslöst vackra gamla godset. De flesta av deras besökare börjar säkert, precis som vi, fundera över hur det skulle vara att bo där – även om man aldrig någonsin ens lekt med tanken på att bo i kollektiv.

RESOR

*”Öl, mat och yoga,
det vankas många
upplevelser”*

Både kreativiteten och ölen flödar hos Herslev Bryghus. Veldig troligt og smakrikt.

Butiken tillika restaurangen på Svanholm är välbesökt.

Väl på plats är det näst intill ett måste att titta in i shoppen/restaurangen och kanske fika eller äta lunch. Så vällagat och gott. Ett tips är att köpa med sig en jättelimpa rågbröd hem. Den väger visserligen ton, men håller länge och är bara så god.

I shoppen erbjuds också grönsaker från gården som drivs med en ekologisk

grundtanke. Är det så att man är ute efter nymalet mjöl (du får malla det själv) är det här rätt ställe. Mjölken från gårdens jerseykor säljs bland annat till Hansens Flødeis, som ligger nästgårds. www.svanholm.dk.

VILSAMMA VYER

Vill du göra ingenting? Ta då en tur upp till den kuperade delen av den rofyllda halvön Tuse Næs. En lisa för själen. Flanera i sakta gemak och njut av vidderna och naturen. Det ligger bara 12 minuters bilresa från Halbæks centrum.

ORØ

Från Halbæk går det båt ut till den lilla ön Orø som sägs vara en plats för kärlek och tid med varandra. Det är också här många danskar har sommarhus. Bland annat skådespelaren Nikolaj Coster-Waldau, känd från tv-serien Game of Thrones.

ÖLPROVNING

Hur många olika sorters öl man vill smaka är upp till var och en. Utbudet hos Herslev Bryghus är minst sagt spännande och uppfinningsrikt – och allt är ekologiskt och nästan alla råvaror kommer från den egna eller grannarnas odlingar. Är det dags för lunch eller fika är menyn i den kombinerade butiken/restaurangen väldigt aptitretande. Så befinner ni er i trakten är det här stället helt klart värt en omväg och kanske passerar ni så lägligt att ni kan vara med på öl-yogan som hålls på lastbryggan vissa dagar i veckan. www.herslevbryghus.dk.

FIKASUGEN I ROSKILDE?

Jättegod lunch och makalösa kakor hittar ni i Sankt Hans Have. Roskildes matsvarighet till Stockholms Rosendals Trädgård. Det är bara öppet under sommaren och man sitter antingen ute eller i växthusen.

Sonnerupsgaard, ett härligt boende mitt ute på landsbygden.

Roskilde bjuder på stor charm.

En tur med ett av museets fina båtar är en unik upplevelse.

Sedan starten 2014 har man haft som syfte att inkludera patienter med psykisk ohälsa från det intilliggande sjukhuset, ungdomar som är på glid och flyktingar i det dagliga arbetet i trädgården, köket och växthusen. Allt för att ge dem arbetsutbildning och känslan av att ingå i ett sammanhang. Något som gjort stor succé.

Här är det också lätt att fastna en bra stund i en hängmatta och lyssna på fågelsång, promenera i trädgården eller lockas till att köpa växter och snygga krukor i butiken. www.scthanshave.dk.

HELVÄLL

Vill man slå på stort och äta fint är SuRi i Holbæks gamla hamn trevligt. De koncentrerar sig på lokala råvaror och har källaren full med goda viner, många intressanta lokalproducerade. www.suri.dk.

Tips! Gillar du gamla vackra träbåtar? Då får du ditt lystnäte i den gamla hamnen.

TILLBAKA TILL VIKINGARNA

Måste erkänna att jag fick bli övertalad för att hänga med på turen i ett av skeppen som tillhör Vikingeskibsmuseet i Roskilde. Men det blev ett minne för livet. Att ro ut ur hamnen var en hel vetenskap. Väl ute på den vackra Roskilde fjorden satte vi segel, salen sken från en klarblå himmel. Så plötsligt ropar den kvinnliga skepparen: reva seglen och ro tillbaka. Vi fattade ingenting men gjorde som hon sa. En sekund senare drog världens åskväder in. Tala om att vissa vet vad de håller på med.

Så sist men inte minst. Missa inte Vikingeskibsmuseet i Roskilde.

www.vikingskibsmuseet.dk

TA SIG HIT

Enklaste sättet att ta sig runt i Fjordlandet är med bil.

Det går ofta tåg från Köpenhamn till både Holbæk och Roskilde och väl på plats kan man hyra/låna cyklar. För mer info se www.visitfjordlandet.dk.